

Sovjetski plaz 38 milj od nemške meje

Kratke vesti

FALLA SE NAHAJA NA POROČNEM POTOVANJU

WASHINGTON. — Mrs. Roosevelt je včeraj odkrila, da se "najodličnejši samec" pasje družbe nahaja na poročnem potovanju. Ko se je skupina vojnih veteranov nahajala v Belih hišah, je eden vprašal, kje se nahaja predsednikov psiček. "Kar se Falla tiče," je rekla Mrs. Roosevelt, "se moram opravičiti zanj. On se nahaja na deželi, in upamo, da uživa svoje medene tedne." Kdo je "Mrs. Falla" in kje se nahaja "novoporočeni par," Mrs. Roosevelt ni odkrila.

POMANJKANJE PLENIC DEBATIRANO V KONGRESU

WASHINGTON. — Pred posebnim odsekom, sestojecim iz štirih kongresnic, se je danes vršilo zaslišanje glede pomanjkanja plenice, pri katerem se je opazilo več moških kot pa žensk. Zastopnik vojno produkcijskega odbora je izjavil, da bi pomanjkanje ne smelo biti, ker odkar se je začela vojna, se je produkcija plenice povečala za 96 procentov, dočim je število proizvodov naraslo samo za 27 procentov. Napram temu pa je predstavnik plenice industrije trdil, da je na trgu premalo plenice in krivdo zvrčal na O. P. A., ki je določila preniknost, vsled česar se tovarne ne morejo ukvarjati s produkcijo plenice.

DRUŽINSKO LETALO ZA \$2.000 PO VOJNI

CHAMPAIGN-URBANA, Ill. — Prof. Henry S. Stillwell za aeronavtično inženirstvo na Illinoisni univerzi, je danes izjavil, da se bo po končani vojni izdelovalo mala družinska letala, ki bodo nosila štiri osebe in 100 funtov tovora, ali pa pet oseb brez tovora. Rekel je, da takih letal ne bodo stala več kot \$2.000.

LELA HIŠA ZANIKALA, DA JE HOPKINS V LONDONU

WASHINGTON. — V Belih hišah je bilo danes uradno zanjeto poročilo iz Londona, da je Harry Hopkins, posebni svetovalec predsednika Roosevelta, odpel tja. Hopkins se nahaja vedno v Washingtonu.

PORAZUM ZA VEČJO POMOČ ZA EVROPO

WASHINGTON. — Državni departament in britsko poslanstvo sta podala skupno izjavo, v kateri je rečeno, da sta se Amerika in Britanija zedinili na načrtu za izdatnejšo pomoč za osvobodene dele Evrope in za prijeteljske evropske narode.

KONGRESNIK IZ MONTANE MRL TEKOM SPANJA

WASHINGTON. — V spanju umrl 66-letni kongresnik James Francis O'Connor iz Montane, bivši sodnik in nekdajni predsednik montanske državne zakonodaje.

OBIL DOSMRTHI ZAPOR ADI UMORA DEKLICE

DETROIT. — V dosmrtno je bil obsojen 19-letni Robert William Taylor, ki je bil obsojen krivim, da je lani 27. marca umoril 14-letno Joyce Paulston.

Skoro vsi moški pod 30. letom bodo morali v armado

Sprememba dela ne bo vplivala na rekrutiranje, razen onih, ki posedajo posebne kvalifikacije

Usoda moških med 26. in 29. letom, v kolikor se tiče vojaške službe, je zapečatena.

Ogromna večina moških v tem starostnem razredu bo ponovno klasificirana in postavljena v razred 1-A, kakor je snoči naznanil v Washingtonu vojno-mobilizacijski ravnatelj James Byrnes, ki je obenem objavil nov seznam za vojni napor bistveno važnih aktivnosti.

Razen ako bi se Nemčija nenadoma zrušila, je možnost, da bi vsi moški do 30. leta ostali izven razreda 1-A, skoro popolnoma izključena.

Z ozirom na položaj delovne moči, kakor obstoja danes, bodo deležni začasnega oproščanja vojaške službe edino tisti, ki vršijo izredno kritično delo pri skrajno važnih vojnih delih. Samo ti in nihče drugi morejo upati, da bodo ostali nadalje v razredih 2-A ali 2-B.

Načrt britskega izvedenca za mir na Balkanu

LONDON. — (ONA) — Najbolj znameniti angleški izvedenec za balkanske zadeve, profesor R. W. Seton-Watson, je objavil v listu Manchester Guardian dolg članek o macedonskem vprašanju. Ta članek svari, da ustanovitve neodvisne Makedonije, ki utegne nastati na podlagi sporazuma med Bolgarijo in Jugoslavijo, ne bo smela biti osnovana na zahtevah ali spremembah jugoslovansko-grške meje.

Profesor Seton-Watson naglašja, da utegne Makedonija igrati važno vlogo kot ena šestih enakopravnih enot jugoslovanske federacije. Tvoriti bi mogla most med narodi južnih Slovanov, tako da se ne bodo več prepirali radi nje. Na vsak način pa bi bilo potrebno, pravi ta članek, objasniti Jugoslovanom in tudi njihovim zaveznikom, da so načrti federacije notranje jugoslovanske zadeve. Treba bi bilo prepričati nespornost in je z balkanskimi sosedi Makedonije in z vso jasnostjo izjaviti in pribiti, da radi teh notranjih jugoslovanskih načrtov ne more nastati vprašanje kakršnih koli sprememb jugoslovansko-grških meja.

Profesor Seton-Watson piše, da bodo prijateljski sporazumi z neodvisno Albanijo dobrodošli. V redu bo tudi, da dobi Bolgarija velikodušno ugodnost v pogledu uporabe pristanišč na Egejskem morju — kot jih je, na primer, dobila leta 1919 Jugoslavija od Grčije v Solunu. Vse to je v redu, pravi profesor Seton-Watson, toda v nobenem slučaju to ne sme privedi do tega, da bi se spreminjalo mejo grške države.

Ta angleški balkanski strokovnjak poudarja tudi, da je njegovo mnenje, da dokazuje dosežanje rusko ravnanje na Balkanu — navzlic široko razširjenemu

Norvežani zavzeli važno nacijsko bazo

LONDON, 17. januarja. — Norveške čete, bore se pod poveljstvom polk. A. H. Dakla, heroja iz Narvika, so udarile preko ledenih planot Finnmarka in po napredovanju 80 milj na skrajnem severu Norveške zavzele eno izmed dveh najbolj važnih nacijskih zračnih baz v dotični pokrajini.

Napad je bil vprizorjen komaj dva meseca od časa, ko so se izkrcale prve norveške čete na norveški zemlji in se pridružile ruskim silam, ki so vrgle Nemce iz doline Tana.

Višje mezde kot ključ za rešitev delovne moči

WASHINGTON, 15. jan. — Pred kongresnim vojaškim odsekom so danes izpričevali zastopniki delavskih organizacij glede načrta za splošno mobilizacijo delovne moči ter izrazili prepričanje, da ako se hoče problem pravilno rešiti, tedaj naj vlada revidira mezdno formulo malega jekla in tako ustvari podlago za višje delavske plače.

Lewis G. Hines, zastopnik Ameriške delavske federacije, je izjavil, da se problema ne bo rešilo, ako se moške razreda 4-F vtakne v vojaško suknjo, temveč ako se zviša delavske plače, katere je vladni delavski odbor uveljavil v gotovih industrijskih obratih. Hines je zanimal, da bi tak korak povzročil denarno inflacijo.

Socialist-proti mobilizaciji delovne moči

Druga priča pred odsekom je bil Albert Hamilton iz Virginije, ki je kot predstavnik socialistične stranke izjavil, da je absolutno nasproten predlogu za mobilizacijo delovne moči. Rekel je:

"Ako je vlada smatrala za potrebno, da je zajamčila privatnim podjetjem večje dobičke kot so jih bila deležna kdaj prej, da je zainteresirala industrijalce v vojno produkcijo, potem bi vlada tudi ne smela imeti predsodkov proti temu, da se poviša delavske plače."

Načrt kritiziran kot nedemokratičen

Hamilton je izjavil, "da bi bila mobilizacija civilnih delavcev za privatni dobiček popolnoma nedemokratična," in da bi se na ta način vojna produkcija ne povečala, temveč dejansko zmanjšala.

Opozicijo proti konskripciji delovnih moči je danes izrazil tudi demokratični senator Mead iz New Yorka, predsednik senatskega odbora za vojno preiskavo.

SINČEK DOMA

Iz bolnišnice, kjer se je moral domov Frank Koss, pet-letni sinček Frank in Mary Koss, 18104 Neff Rd.

Na moderni bojni ladji se porabi dnevno od 90 do 120 tisoč galonov vode.

Nova britska ofenziva na severnem sektorju

PARIZ, 16. januarja. — Druga britska armada je danes udarila proti vzhodu v novi ofenzivi v bližini nemške meje severno od Aachena, in britske čete so tekom prvih ur ofenzive napredovale napram zmer-nemu odporu.

Ta prememba v aktivnosti na zapadni fronti je nastopila v času, ko so ameriške čete zavzele vitalno cestno stekališče Houffalize v Belgiji in izravnale nemški izpad v Ardenskem gozdu.

Amerikanci so ob istem času zaznamovali tudi nove uspehe v Luksemburgu in v Nemčiji sami.

Naši fantje-vojaki

Cin stotnika je prejel Michael J. Lah, star 33 let, ki se nahaja v Wilmingtonu, Delaware, kjer vrši službo kot "Assistant Base Quartermaster" zračne transportne komande.

Captain Lah je sin poznane narodne družine Mr. in Mrs. Michael Lah, ki stanuje na 18907 Kildeer Ave. Pohajal je v Collinwood high šolo, pozneje pa je študiral na Kansas State Teacher College. V armado je stopil kot prostovoljec v februarju 1941, v decembru 1942 pa je bil povišan v častnika. Njegova žena Eva biva z njim v Wilmingtonu.

Po tri in pol leta bivanja preko morja, je prišel na dopust T/Sgt. Frank Mervar, sin Mr. in Mrs. Frank in Anna Mervar, 823 E. 144 St. Njegov brat Walter se nahaja preko morja že devet mesecev, in sicer je sedaj v Novi Gvineji. Frank se vrne na svoje službeno mesto dne 28. januarja. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Na 10-dnevni dopust je prišel Cpl. Stanley J. Unetič, U. S. M. C., ki je bil dne 28. julija ranjen na otoku Guam. Po dopustu se bo 23. januarja vrnil v Great Lakes Naval Hospital, Chicago, Ill. Za svoje rane je dobil odlikovanje Modrega srca. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu staršev, Mr. in Mrs. John Unetič, 1134 E. 76 St.

Unija je podvzela akcijo vsled stavke

Iz Washingtona se poroča, da je Philip Murray kot predsednik CIO izjavil, da bo glavni unijski urad podvzel temeljito preiskavo glede "divje stavke" pri Cleveland Electric Illuminating Co., ki je prošli teden delno paralizirala vojno produkcijo v Clevelandu. Disciplinarna akcija bo podvzeta proti Ha. J. Strabu, gl. ravnatelju unije električnih delavcev in proti Leonardu E. Palmerju, predsedniku lokalne unije.

RDEČA VOJSKA JE ZAVZELA 13.000 KRAJEV V TREH DNEH

Rusi napredovali 30 do 38 milj; trdnjasko mesto Radom, južno od Varšave, je padlo; grožnja za Krakov raste; naciji prestrašeni

LONDON, sredo, 17. januarja. — Dve veliki ruski armadi se valita kot silna poplava skozi zdrobljene nemške obrambe na poljskih planotah južno od Varšave ter sta danes stali samo še 38 milj od nemške meje.

Mogočna ruska zimska ofenziva, ki se vali dalje s čedalje večjim zagonom, je včeraj na višji se več kot 200 milj dolgi fronti južno od Varšave napredovala od 30 do 38 milj.

Naravnost proti Berlinu

Maršal Stalin je snoči objavil dvoje zmagoslavnih dnevnih povelj, v katerih je odkril, da sta prva ukrajinska armada, ki je stopila v ofenzivo 12. januarja, in pa prva beloruska armada, ki je stopila v akcijo 14. januarja, v teku treh dni napredovale od Visle 38 milj daleč proti zapadu na 75 milj dolgi fronti.

Prva ruska armada, kateri poveljuje slavni maršal Gregorij Žukov, ki ima pod seboj najmanj 44 generalov, je zapečatila svoj zmagoslavni pohod snoči ob 8. uri z zavzetjem mogočnega nemškega trdnjaskvega mesta Radom, ki leži 55 milj južno od Varšave.

Topovske salve grmijo

Ta armada je v teku treh dni zavzela več kot 1.300 krajev in nadaljuje s svojim mogočnim navalom naravnost proti Berlinu, kot je razvidno iz Stalinovega dnevnega povelja, medtem ko so topovi v Moskvi grmeli s salvami zmagoslavja.

Popolnejša slika osupljivih zmag ruskega orožja nad Nemci je razvidna iz rednega radijskega poročanja.

Tatvina kuponov

Na glavnem stanu OPA je v teku velika preiskava, da se dožene, kako sta dva 16-letna dečka, ki sta bila zaposlena tam po nekaj ur na dan, mogla ukrasti za pol milijona gasolin-skih kuponov. V zvezi s tatvino je bil prisiljen k resignaciji neki nadzornik v centru za razpečevanje kuponov in med onimi, ki jih je policija prišla v svrbo izprašanja, sta neki voznik trčka in neki lastnik biljardnice na Quincy Ave.

Zavarovalninski komisar

Iz Columbusa se poroča, da je bil imenovan novi državni zavarovalninski komisar v administraciji gov. Lauscheta. Trgovski direktor James W. Huffman je na to mesto imenoval 44-letnega odvetnika Walterja Dresela iz Mount Gelead, ki je bil rojen v Columbusu. Državni zavarovalninski komisar prejema \$5.000 letne plače.

NA POGREB

Na pogreb novorojenčka-sinčka je dospel oče Pfc. Ulrich A. Lubi. Prišel je iz Camp Howzie, Tex.

Maršal Konev zavzel 700 krajev

Moskovski radio je naznanil, da je prva ukrajinska armada, ki je pričela ofenzivo pet dni prej, pod poveljstvom maršala Ivana Koneva v torek zavzela 700 nadaljnjih poljskih krajev, in da sedaj stoji na eni točki samo 38 milj od meje nemške Šlezije, na drugi točki pa samo 40 milj.

Ob istem času so edince Koneve armade prodre v neposredno bližino Krakova, sedeža nemške oblasti na Poljskem, od katerega so oddaljene samo 12 milj, obenem pa so zavzele mesto Koniecpol, ki leži samo 23 milj vzhodno od slovitega samostana v Censtohovi.

Ruske operacije v Vzhodni Prusiji

Skoro izgubljeno med zmagoslavnim grmenjem ruskih topov na Poljskem je bilo priznanje nemške ravnateljstva, da Rusi vodijo tudi ofenzivo velikega kalibra v Vzhodni Prusiji, kjer so zavzeli važno železniško stekališče Schlasseberg, ki leži 13 milj v notranjosti vzhodno - pruske meje.

Nemška ravnateljstva priznava, da so Rusi na ofenzivi na nič manj kot enajstih sektorjih vzhodne fronte.

Bartender obstreljen

Neki moški, ki ni bil zadovoljen s postrežbo, je snoči nevarno obstrelil bartenderja v gostilni na 10555 Euclid Ave., katero je nedavno odprl državni poslanec John J. Gallagher. Moški je zbežal s pozorišča, ampak je bil zajet.

RAZSTAVA PRI MAY CO.

Pri May Co. se je pretekli ponedeljek otvorila velika nadzve zanimiva razstava, na kateri se kaže najnovejše iznajdbe in izboljšave v armadni letalski opremi, mnogo izmed katere je bila do pred nedavnim še tajna. Vrednost razstave je \$2.500.000 in v teku bo mesec dni. Kdor si jo hoče ogledati naj obišče sedmo nadstropje May Co. tekom dneva, ko je trgovina odprta. Vstopnina je prosta.

POŠKODBE

Pred dvema meseci si je pri padcu Mrs. Antonia Jesenovec, stanujoča na 5812 Prosser Ave., poškodovala nogo. Nahaja se na domu pod zdravniško oskrbo. Prijateljce so vabljeni, da jo obiščejo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
For One Year - (Za celo leto) \$6.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

AMERIŠKI VOJNI UJETNIKI NISO POZABLJENI

Ameriški vojni ujetniki, ki so v Nemčiji in na Japonskem, nikakor niso pozabljeni. V očeh naše vlade so še vedno del naših vojaških sil in Združene države se živo zanimajo za njihov dobrobit.

Po dogovorih Ženevske konvencije iz leta 1929, imajo nevtralni predstavniki pravico obiskati taborišča, kjer so ujetniki nastanjeni, ter deliti med nje potrebno pomoč. To delo je skoro izključno v rokah Švicarske vlade, Mednarodnega rdečega križa in pa organizacije War Prisoners Aid of the YMCA. V mesecu novembra 1944 je bilo vsega skupaj 65,000 ameriških vojakov v ujetniških taboriščih naših sovražnikov. 49,000 jih je v Nemčiji, 16,000 pa na Japonskem.

V Nemčiji, ko je ameriški vojak ujet, je najprej odpeljan v takozvani Dulag (Durch Lager), kjer je izprašan in potem poslan v določeno taborišče. Rdeči križ ima takoj pripravljena zanj dva zavoja. V enem je nekaj najnujše potrebnih korov obleke in drugih toaletnih potrebščin, a v drugem pa so živila. Zavoj živil dobi ameriški ujetnik potem vsaka dva tedna, da ima tako kolikor toliko zadostno hrano, kajti Nemci dajejo ujetnikom malo hrane in še to revno... ter bi bili fantje brez zavojev Rdečega križa podhranjeni in lačni.

Okrog 48,000 živilskih paketov se zavije in pripravi za odposiljatev vsak dan v štirih glavnih središčih v Združenih državah. Armada preskrbi živila ali pokrije stroške za ista, Rdeči križ pa podvzame delo pripravljanja paketov. Nemci so dovolili Rdečemu križu, da sme imeti živilskih paketov v zalogi za 15 tednov kjerkoli so nastanjeni ameriški vojni ujetniki. Poleg teh živilskih zavojev dobe ujetniki tudi posebne "kits", ki vsebujejo milo, in razne toaletne ter zdravilske potrebščine. Oboleli ujetniki dobe tudi posebno zanje prirejene zavoje. Tekom božične sezone razdeli Rdeči križ posebne božične zavoje. Tudi cigarete dobe fantje redno, čeprav jih zdaj primanjkuje. Vsak dobi po dva velika ovojčka cigaret vsakih 60 dni.

Ko dobi vojni ujetnik prvo zalogo živil in drugih potrebščin, ter je zadostil vsem regulacijam izpraševalne in vpisovalne postaje ali centra, je odpeljen v stalno taborišče, in sicer kakor to določa njegov čin, ako je častnik, ter vrsta službe — mornarji so v posebnih lagerjih, letalci spet v drugih, pehota tudi zase, itd. Bolni ali ranjeni ujetniki so poslani v bolnišnice. V Nemčiji je vsega skupaj 47 glavnih ujetniških taborišč, potem 50 do 75 drugovrstnih taborišč in več sto ujetniških delavskih taborišč.

V teh taboriščih morajo navadni vojaki delati, dočim častniki in podčastniki niso podvrženi tej regulaciji. Častniki dobe plačo, ki ne presega plače nemškega častnika istega čina. Toda ta plača ni odšteta od one, ki je kreditirana ujetniku častniku v Ameriški armadi. Navaden vojak-prostak ne prejema v ujetništvu nobene plače, razen če dela in v tem slučaju dobi 70 fenigov ali okrog 28 centov dnevno. Rezervni častniki dobe sedem in pol mark mesečno ali okrog tri dolarje, ter se morejo prigrisati za delo ako tako želijo. Seveda ujetniki ne dobe pravega denarja, pač pa takozvan "kantinski papir," s katerim si lahko kupijo kaj v kantinah — na žalost pa se v nemških kantinah v ujetniških taboriščih ne dobi drugega kot brivne kline in pa vodeno pivo.

V svrhu vzdržanja morale med vojnimi ujetniki, so razni izobraževalni in podučni tečaji, organizirani v taboriščih, ki nudijo duhovnega razvedrila in tudi zabave. Največ tega dela vrši mednarodna organizacija YMCA, ki s pomočjo svojih pomožnih akcij za vojne ujetnike. Ta skrbi, da dobe ujetniki knjige za čitanje in taki, ki tako želijo, morejo celo študirati potom korespondenčnih tečajev, kateri so prirejeni s sodelovanjem ameriških univerz. Tečaji vključujejo učnje angleščine, matematike, jezikov, umetnosti, časnikarstva in knjigovodstva. V ve-

čini taborišč imajo sedaj tudi strokovne šole, kjer se ujetniki lahko nauče novih strok ali poklicev na industrijskem in obrtnem polju, kar jim bo koristilo, ko se po vojni povrnejo v civilno življenje. V nekaterih taboriščih so bile organizirane posvetovalnice, ki nudijo ujetnikom nasvete glede njihovih bodočih poklicev in zopetnega prilagodenja v civilnem življenju, in to posebno v slučajih onih vojnih ujetnikov, ki radi zadobljenih ran ali pohabljenosti, nervoznosti, itd., ne bodo mogli več vršiti del ali poklicev, ki so jih imeli pred vstopom v vojaško službo.

Za odpočitek in zabavo imajo ujetniki koncerte, filme, ter šport. YMCA jim preskrbi tudi godbene instrumente, da si morejo organizirati godbe, orkestre in celo simfonije ozir. simfonične orkestre.

Glede 16,000 ameriških vojnih ujetnikov, ki so na Japonskem, je bilo dognano, da je veliko boljše za one, ki so v notranjosti dežele. Tisti, ki so bližje vojne zone, bolj trpijo. Tako pravi poročilo Kongresnega odseka za vojaške zadeve. V Japonski sami je okrog 4,420 ameriških ujetnikov, na Filipinih pa jih je okrog devet tisoč, torej največje število... in Japonci se nad temi ujetniki znašajo sedaj, ko Amerikanci zmagujejo v bitkah na Pacifiku. Zadnje čase so prišle iz Filipinov strašne vesti o japonski brutalnosti napram ameriškim ujetnikom v prvih dneh vojne.

Rdeči križ je imel velike težkoče, preden je mogel dostaviti ameriškim ujetnikom pomoč na Filipinih. Pobegli ujetniki so povedali reči, ki kažejo, da Japonci ne postopajo posebno obzirno z ameriški ujetniki. Opisi japonskih brutalnosti so dosegli ameriško ljudstvo skozi pobege ameriške ujetnike. Toda Rdeči križ skuša kolikor mogoče olajšati in izboljšati stanje naših ujetnikov na Japonskem. Poleg pomoči, ki jo nudi fantom v taboriščih na Japonskem, skrbi tudi vzdržati pogum njihovih svojcev, ki mnogokrat obupujejo nad usodo svojih dragih, ki so v japonskih rokah. Zadnje čase se prirejajo redni sestanki med svojci onih, ki imajo sinove ali može v japonskem ujetništvu. Na teh sestankih se čitajo pisma ujetnikov, izmenjujejo sporočila med domačini in ujetniki, kar vse pomaga, da se vzdrži visoko moralo med ujetniki in njihovimi svojci, ki so tekom teh sestankov spoznali, iz pisem in sporočil mnogih fantov in mož, da je njih morala vključ vsemu izredno visoka. Tako je povedala Mrs. Norman D. Sturges, predstavnica oddelka Rdečega križa za vojne ujetnike.

UREDNIKOVA POŠTA

Ob zaključku leta 1944 pri podr. 35, JPO

Zadnjič sem obljubil, da bom poskušal podati celotno-letno poročilo o prijemih pri podružnici št. 35 JPO, SS v preteklem letu. Tu naj torej slede skupne številke. Sprejeli smo sledeče po mesecih:

Januar \$308.50
Februar \$120.50
Marec \$76.24
April. V darovih v tem mesecu \$134.50. V dvorani darovno ob priliki priredbe 30. aprila \$184.24. Dalje smo sprejeli za Sales tax znamke \$83.64. Preostanek prireditve v tem mesecu \$458.92. Skupaj \$961.30.
Maj \$85.96
Junij \$43.50
Julij \$35.00
Avgust \$63.35
September \$90.50
Oktober. Plesna veselica 8. oktobra je prinesla čistega preostanka \$291.39. V prostovoljnih prispevkih, zbranih v tem mesecu \$151.90. — Skupno \$503.29.
November \$373.00
December. Prispevano po posameznikih, kot letni prispevek od nekaterih društev \$582.50.

Priredbe (2 po številu) so nam prinesle \$749.31. V dvorani darovno ob priliki priredbe 30. aprila \$184.24. Ostalih \$2,210.00 so darovali posamezniki ter društva.

Veliko število vas je, ki ste od početka ustanovitve te podružnice prispevali po svojih močeh, in če bi šel v pregled po knjigi in računal, bi opazil, da vas je veliko, ki ste prispevali že lepe vsote, mogoče večje kot pa so \$50.00, ampak na žalost, večje število vas pa je, ki niste prispevali še centa za svoje trpe-

če rojake v domovini. Upam, da se boste v tem letu odzvali, bratska ter narodna dolžnost vas veže, da ste tudi vi med prispevatelji.

Torej da preidem nazaj na finančno poročilo, skupno nabrajanje pri podružnici št. 35 JPO, SS \$3,143.64. Od te vsote smo med letom odposlali na glavnega blagajnika JPO, SS, brata Jurjovec, \$2,450.00, ter na podlagi sklepa novemberske seje, smo odposlali na SANS-ov urad za takozvano "hitro pomoč" \$600.00, torej smo skupno pod to podružnico odposlali \$3,050.00. Ostalo je še na čekovni vlogi kot prenos.

Podružnica se je organizirala dne 11. marca. V prvem letu 1942 se je nabralo pri tej podružnici \$1,806.58.

V letu 1943 \$3,467.52.
V letu 1944 \$3,143.64.

Torej skupno od početka je collinwoodska naselbina zbrala skupno za naše siromake vsoto \$8,417.74, kar pa z daleka seveda za naše naselje ne zadostuje. V teh treh letih bi morala biti zbrana veliko večja vsota, kot pa je.

Ali bomo poskušali v tem letu? Kaj so vzroki seveda jih ne bom tu navajal. Največ menda bo ta ne dovolj širna narodna zavest. V pretežni večini so nekateri še vedno le sami za sebe, ne briga jih rojak in njegovo trpljenje.

Končno moram konstatirati, da največ se je zbralo skupaj potom prireditve, katerih smo imeli nekaj zelo uspešnih. Lahko bi rekel veliko nad polovico je bilo tem potom zbrano. Z priredbami pa je veliko dela in to delo navadno tudi odpade pa le na nekatere.

Torej končno vsem in vsake-

mu iskrena hvala v imenu trpečega naroda, ki ste med temi leti prispevali, in se zavedali svoje narodne dolžnosti.

Upam, da bomo podvojili naše sile v tekočem letu, mogoče ne bo dolgo, ko bo res možno imeti direktne vezi z našo staro domovino, in da se jim bo res lahko pomagalo. Razvidno iz pisem, ki tu in tam prihajajo je, kako trpljenje prenašajo naši ljudje pod barbarji 20. stoletja. Na milijone in sto milijonov je storjene škode našemu narodu. Koliko pa je bilo umorjenih in še umirajo za svojo svobodo in pravico. Narod v domovini je združen, glejmo, da bomo tudi mi tu.

Se nekaj! 21. t. m. bo priredilo tukajšnje društvo "Blejsko jezero" št. 27 SDZ plesno veselico in preostanek bo šel v blag namen, našim trpečim v domovini. To društvo je agilno v naselbini tudi za naš narod, in upam, da se boste njih vabilu odzvali in se udeležili 21. januarja plesne veselice, da bo več ostalo za pomoč našim v stari domovini. Pričetek bo ob 8 uri. Za ples bo skrbela godba Miklačić. Posebno članstvo tega društva je vabljeno, da se vdeležijo. Društvo št. 27 SDZ ni imelo priredbe že precej let in je dobro, da pridemo ponovno enkrat skupaj, da se ne zgrešimo kot bratje in sestre društva in organizacije. Dajmo priznanje odboru, ki se trudi in vodi društvo s tem, da se odzovemo njih vabilu.

Zastopnike (novo izvoljene) kot stare in tudi zastopnike tukajšnje, SANSove podružnice prosim, da se gotovo vsi vdeležite skupne seje, katera se vrši dne 23. januarja. Sklep teh dveh podružnic je bil, da se vrši skupna seja, da se bo razmotrivalo skupno delovanje, oziroma združitve teh dveh podružnic v eno. Ker smo skoro vedno eni in isti, je mogoče, ta korak potreben, in bo tudi lažje odbor dobiti, ker se vsi tako branite odborov zadnje čase. Torej ne pozabite 23. januarja ob 8. uri v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

J. F. Durn,
tajnik podr. št. 35 JPO, SS ter
podr. SANS št. 48.

Zahvala

Ker je Mrs. Vera Milavec-Slejško brezplačno spremljala na piano duet pevskega zbora Sloga, na 10-letnici Progressivnih Slovencek, daruje Sloga v ta namen v sklad Progressivnih Slovencek za slovenski trpeč narod \$5. Ker ni mogla ostati z nami namen darovala Ana Erbežnik vsoto \$5.

Ker se niso mogle udeležiti naše 10-letnice, so darovale sledeče članice vsaka po \$2: Jennie Sosič, Jennie Skuk in Josie Petrich.

Plesna veselica

V nedeljo, 21. januarja priredi društvo Blejsko jezero, št. 27 SDZ plesno veselico v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

Ker je dobiček te prireditve namenjen za takojšnjo pomoč našemu trpečemu narodu v naši rojstni domovini, vas v imenu društva prav uljudno vabim, da se prireditve gotovo udeležite.

Igrala bo dobro poznana Miklačićeva godba. Pričetek plesa ob 7:30 zvečer.

Pripravljalni odbor bo skušal vsem posetnikom kar najbolje postreči; torej ne pozabite se udeležiti prireditve. Vabljeno je tudi splošno članstvo in glavni odborniki Slovenske dobrodelne zveze.

Obenem vas, člane društva, prosim, da se gotovo udeležite seje, ki se vrši ravno isti dan dopoldne, to je 21. januarja. Ker je vedno kaj novega na dnevnem redu za rešiti, in tudi zaradi veselice, še nekoliko za ukrepati, vas pričakujem v kolikor mogoče velikem številu.

Torej na svidenje na društveni seji dopoldne in zvečer pa v dvorani Slovenskega delavskega doma na prireditvi.

S pozdravom,
Mary Marn, tajnica.

Nadaljni darovi za vojaški sklad v Euclidu

Ker se darovalci ne udeležujejo naših sestankov, gotovo pa žele vedeti, kako naša blagajna obstoji, zato o isti malo pojasnila.

Meni izročnega je bilo do danes \$1,214.18. Od zadnjč priobčenih darovalcev do danes so sledeči: Najbolj velikodušno se je odzvala do sedaj podružnica št. 14 S. Z. Z., katera je prispevala \$165.00. V društvenem domu v skrinjici se je zopet nabralo \$25.00. Po \$10.00 sta darovala Mr. J. Plevnik, stric kluba "Ljubljana" in Mr. Frank Hribar.

Po \$5.00 so darovali: Mr. in Mrs. Frank Ipavec, Mrs. Mary Sustaršič, Dr. Carl Rotter, Mr. Anton Obreza, Mr. John Ausec, Mrs. Mary Cergol, Mr. in Mrs. John Bergant, Mr. Avgust Svetek, Albina Vesel, Mr. Andy Peditz, Mr. Valentin Sinkovc, Mr. in Mrs. Perlin, Mr. Louis Rjavec, Mrs. S. Henikman, Mrs. Mary Jakše, Mr. Cigoj, Mr. in Mrs. J. Globokar, Mr. John Celič, Mr. Leo Troha, Mr. in Mrs. Andy Ogrin.

Po \$4.00: Mr. in Mrs. J. Gabrenja, Mr. in Mrs. L. Starman, Mr. in Mrs. Frank Segulin in Mr. J. Rotter je izročil preostanek od omizja pri koncertu "Zvon".

Po \$3.00: Mr. in Mrs. Cebul, Mr. in Mrs. John Derganc, Mrs. Mary Jakomin, Mr. in Mrs. F. Zagar.

\$2.75: Mrs. F. Rupert.

Po \$2.00: Mrs. Rose Perpotich, Mr. in Mrs. A. Jagodnik, Mr. in Mrs. Obreza, Mr. in Mrs. J. Konestabo, Mrs. Rose Zdešar, Mr. in Mrs. Peklaj, Mrs. Mary Jakše, Mr. Frank Hribar, Mr. Chas. Wick, Mrs. Jennie Krančič, Mrs. Antonia Svetek, Mr. in Mrs. Klein, Mr. in Mrs. J. Japel, Mr. in Mrs. J. Mihač, Mrs. Frances Tegel, Miss Mary Pajk.

Po \$1.00: Mrs. Mary Starina, Mr. F. Wess, Mr. J. Mersnik, Jennie Stefančič, Frances Zajc, Richard Kogoj, Mr. L. Wess, Mr. J. Pucel, Mr. M. Kuhar, Mr. A. Strnad, Mr. R. Gregore, Mr. J. Pužin, Mr. K. Floss, Mr. J. Robich, Mr. G. Vidušich, Mr. V. Kolar, Mrs. Maurich, Mr. Gubanc, Mr. J. McKinda, Mr. L. Hafnar, Mr. J. Avsec, Mr. J. Leskovec, Mr. J. Pervič, Mr. M. Prebil, Mr. P. Duymovich, Mr. M. Seljak, Mrs. J. Bajt, Mr. F. Fende, Mrs. J. Jelen, Mr. Kireher, Mr. L. Perme, Mr. C. Skuly, Mr. in Mrs. Gorjanc, Mr. F. Cesen, Mr. Lapuh, Mr. F. Spelich, Mr. in Mrs. J. Baloh, Mr. T. Dolinar, Mrs. J. Poklar, Mr. F. Walter, Mrs. U. Trtnik, Mrs. M. Gubanc, Mrs. M. Surtz, Mr. J. Rogelj, Mr. James Robich, Mr. Andy Sterle, Mr. Joe Kopina, Mrs. Ivana Samsa, Mrs. L. Derdich.

Po 50c: Mrs. M. Ropret, Mrs. M. Tonec, Mrs. M. Strukel, M. Lužar, Mrs. L. Leskovec, Mr. F. Novosele, Mr. J. Kern, Mr. L. Dugan, Mr. J. Mihelič, Mr. E. Kovačič, Mr. E. Kinkopf, Mrs. A. Sušcl, Mr. Puncala.

31c Mr. J. Ster, 30c neimenovan, 25c Mary Novine, Mrs. Cer-

van, Mr. Benko, 15c neimenovan.

Plošča je stala \$530.00 kar ro je plačal Društveni dom Euclidu, za kar se mu v imenu odbora najlepše zahvaljujemo.

Ravnatoko najlepša hvala vsem darovalcem in delavcem kakor tudi našim lokalnim stom, kateri so nam bili na polago tekom prireditve.

Spomnite se v veseli družbi kakšnim darom na naše ješke fante, kateri žrtvujejo za zdravje in življenje za svobodo.

Albina Vesel,

Iz seje Centralnega odbora

Cleveland, Ohio. — Pri seji Centralnega odbora SANS-ovih podružnic, Jugoslovanskega pomožnega odbora in Progressivnih Slovencek, je bila živahna in konstruktivna. Šla se je v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Na seji je bil navzoč tudi podpredsednik SANSa, J. Rogelj, ki nam je povedal nekaj zanimivega iz kulis narodne politike in pa o ključni vlogi, ki jo igra zlasti naša diploma napram našemu narodu. V tej vlogi je naša tudi jugoslovanska na ladja, ki bi imela dospeti v Ameriko že okoli 15. novembra, pa ji "demokratični" gleži iz nagačivosti niso "release". Toda ZOJSA še drugo pot, po kateri je blago dostavljeno na pristajalno mesto.

Progressivne Slovence so ročale, da so do sedaj nabrali in odposlale 10 ton obleke in veža. Navzoči se jim v jugoslovanskih siromakov, plo zahvalijo.

Na seji je bilo sklenjeno, se bo podvzelo korake za novitev SANSovih podružnic Newburghu in na zapadni strani mesta.

Dalje se sklne, da se bo podvzela obširna kampanja nabiranja prispevkov v pomočni sklad za Jugoslavijo. Namen se obveščajo vsi do veni zastopniki, kojih je so vključena pri SANSovih, JPO, SS postojankah, kot Progressivne Slovence, da deležijo prihodnje seje Centralnega odbora, ki se vrši 23. februarja v Slovenskem društvenem domu na St. Clair Avenue. Te seji bomo napravili nekaj, kako najuspešnejše dosežemo hernega Slovence, ki ima če srce za svoje bičane rojake.

Centralni odbor se dalje pozno zahvaljuje sledečim darovalcem, ki so darovali za takojšnjo pomoč našemu narodu v domovini:

Društvo "Soča" št. 26, \$25.00.
Dr. Nanos št. 264 SNP, \$10.00.
Društvo "Sloga" št. 26, \$10.00.
N. P. J., Salem, O. \$10.00.
Križaj in žena \$15.00.
Celin in žena \$15.00, Marko stelič \$1.00, Frank Hrvatin \$1.00, Anton Stajković \$1.00, Frank Gabrič \$1.00, Frank 50c. — Skupaj \$45.50.

Za publicijski odbor Frank

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Govorila nista več, in bedela naprej, kakor se spodobi, ne da bi spala. Ali okoli polnoči je najprej Duroy zadremal. Ko se je prebudil, je videl, da je tudi gospa Forestier spala, predsedel se je v bolj naredno lego, zatislil iznova oči in zagodrnjal: "Presneto, v postelji je pa le prijazneje."

Kar nenadoma nekaj zašumi, da je planil pokonci; strežnica je stopila v sobo. Bil je že bel dan. Mlada žena v naslanjaču njemu nasproti je bila videti tako presenečena kot on. Malo blede je bila, a še vedno lepa, sveža, mikavna, vključ temu, da je prebila vso noč na stolu.

Tedaj pa, ko je pogledal mirno, se je Duroy stresnil in je izklicnil: "Joj, ta brada!"

V nekoliko urah je bila vzrasla ta brada na tem razpadajočem mesu kakor bi bila vzrasla na živem obličju v nekoliko dneh. In presenetilo ju je to življenje, ključče še nadalje na tem strahu, strela sta kakor pred neznanim čudom, pred nadnaravno grožnjo vstajanja, kakor pred nečem izvenrednim, presrečljivim, ki bide in meša.

Nato sta šla oba počivat do majste ure. Potem so položili Charlesa v krsto in čutila sta se lajšana in pomirjena. Sedla sta h kosilu drug drugemu nasproti, in obema se je zahotelo govoriti o tolažilnih, bolj veličnih rečeh, stopiti v življenje, ker sta sedaj s smrtjo oprala.

Skozi okno, na stečaj odprto, je prihajala mila pomladnjaorkota in prinašala vonjavo od angeljnov grede, cvetoče pred rati.

Gospa Forestier je predlagala Duroyu, da bi se šla malo šetati na vrt, in počasi sta korakovala okrog male trate in v slast živala mlačni zrak, poln smrečevega in evkaliptovega duha.

Kar začne z njim govoriti, ne da bi obrnila glavo proti njej, kakor je govoril sinoči on goraj. Počasi je stavila besede, pridruženim, resnim glasom:

"Poslušajte me, prijatelj moj dragi; premišljevala sem ... sedaj ... kar ste mi bili vedlagali, in nočem, da bi odločil, ne da bi vam odgovorila sedo. Sicer vam ne bom dejala niti da, niti ne. Počakajva, videla bova, bolje se morava poznati. Nikarte se ne vdajte v ovemu prepovršnemu nagibu.

Kakaj vam govorim o tem še vedno je položen ubogi Charles grob? Ker morate po vsem, kar ste mi rekli, dobro vedeti, kdo sem pravzaprav, da boste gojili več dolgo misli, da ste mi jih zaupali, ako niste tega ... takega značaja, da me razumeli in shajali z me-

Pomnite dobro: zame zakon veriga, nego družba. Jaz ho-

čem biti svobodna, popolnoma svobodna v svojih dejanjih in vseh potih, vedno in povsod. Ne maram nikakega nadzorstva, niti ljubosumja, niti očitkov radi mojega vedenja. Seveda bi se zavezala, da ne bi nikdar kompromitirala imena možu, ki bi ga vzela, da ga ne bi nikdar onečastila ali osmešila. A tudi tisti mož bi se moral zavezati, da mu bom veljala jaz za vrstnico in družico, ne za nižje bitje in pokorno in podložno ženo. Vem pač, da se moje misli ne strinjajo z mislimi vsega sveta, a ne spremenim jih niti za las. Tako, vidite.

In še to: ne odgovorite mi, bilo bi brezplodno in neumestno. Saj se bova še videla in morada bova govorila kedaj pozneje o vsem tem.

Sedaj pojdite malo naokrog. Jaz se vrnem k njemu. Na svidenje zvečer."

Dolg poljub ji je pritisnil na roko in je odšel brez vsake druge besede.

Zvečer sta se videla šele pri večerji. Potem sta odšla vsak v svojo sobo ker sta bila oba čisto izmučena.

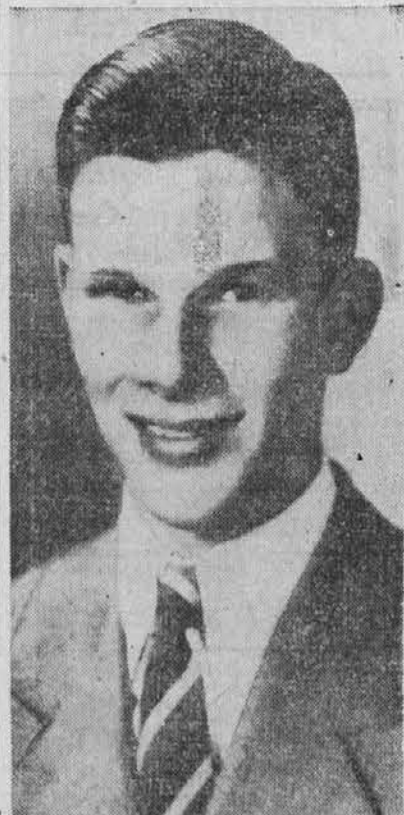
Charles Forestier je bil naslednji dan brez posebne svečanosti pokopan na canneškem pokopališču. Georges Duroy se je hotel odpeljati s pariškim brzovlakom, ki odhaja ob pol ene.

Gospa Forestier ga je bila spremlila na kolodvor. Mirno sta se izprehajala po peronu, čakaje ure odhoda, in sta govorila o vsakdanjih rečeh.

Vlak je prišel, naglo, pravi brzovlak, ki je imel samo pet voz.

Žurnalst si je izbral sedež, potem je izstopil, da bi pokram-

Aids FBI Spy Hunt

Harvard student, spotted Gimpel and Colepaugh, German spies. He followed their snow tracks and discovered they came from the ocean. His report to his father, a sheriff, brought the FBI and the arrest of the Nazi spies.

Ali ste dovolj zavarovani?

proti požaru, nevihti, avto nezgodi in tatvini
Za točno in zanesljivo postrežbo se obrnite na

JOHN ROŽANC

15607 WATERLOO RD., IV. 6561

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENDICOTT 0583

Avtomobil in boljši voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

452 East 152nd Street COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KEamore 3118

ljaj še par trenutkov z njo; hipoma ga je obšla bridka otožnost, silno žal mu je bilo, ker jo mora ostaviti, kakor da jo ima za vekomaj izgubiti.

Sprevednik je klical: "Marseille, Lyon, Pariz—vstopite!" Duroy je stopil v voz in se je naslonil na okno, da bi ji rekel še par besed. Lokomotiva je zažvižgala in vlak se je začel počasi premikati.

Mladi mož, sklonjen iz vagona, je gledal mlado ženo, ki je nepremična stala na peronu in zrla za njim. Kar naenkrat, ko mu je imela že izginiti, si je prijel z obema rokama poljub z ust in ga je vrgele proti nji.

Ona mu ga je vrnila z bolj umerjeno, obotavljajočo kretinjo—samo naznačila ga je.

Drugi del.

I.

Georges Duroy je živel zopet po stari navadi.

Sedaj je stanoval v malem pritličnem stanovanju v rue de Constantinople, in je živel zmerno in redno, kakor človek, ki se pripravlja za novo življenje. Celotno njegovo razmerje z gospo de Marelle je dobilo nekam zakonski značaj, kakor da se vežba že vnaprej za bodoči dogodek; in njegova metresa se je čisto čudila mirni enakomernosti njiju običevanja in mu smehljaše govorila: "Saj si še medlejši od mojega moža; res se ni izplačalo prebirati."

Gospa Forestier še ni bilo nazaj. Zakasnila se je v Cannesu. Dobil je pismo od nje, kjer mu je naznanila, da se vrne šele nekako sredi aprila; njiju slovesa ni omenila niti z eno besedo. Čakal je. Sklenil je za trdno, da bo delal na vse kriplje, kako bi jo dobil za ženo, če bi ona mogoče omahovala. A zanašal se je na svojo srečo, zanašal na zapeljivost, ki jo je čutil v sebi, tisto, vrag si ga vedi, neodoljivo silo, ki so se ji vdajale vse ženske.

Kratek listek mu je javil, da se bliža ura odločitve. "Sem že v Parizu. Oglasite se kaj pri meni."

Madelena Forestier."

Ničesar drugega. List je prinesel pismo, ki je bilo ob devetih. Stopil je k nji isti dan ob treh. Sprejela ga je z obema rokama in s tistim svojim milim in ljubeznivim nasmehom; in nekaj trenutkov sta si gledala globoko v oči.

Društveni koledar

1945

20. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja KSKJ, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

3. februarja, sobota. — Društvo "France Prešeren" št. 17 S. D. Z., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. februarja, nedelja. — Poudružnica šte. 106 SANS priredi shod in veselico v Slovenskem društvenem domu, na Recher Ave.

10. februarja, sobota. — Ples društva "Čerkniško jezero, S. D. Z., v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

10. februarja, sobota. — Workman's Benefit Society, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

11. februarja, nedelja. — Ples ženskega odseka Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd.

11. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar", predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

17. februarja, sobota. — Društvo "Comrades" št. 566 S. N. P. J., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

KDO PRAVI?

"SAJ NE MORES ŽIVETI v tej zapleteni zmešnjavi divjine," so rekli ljudje, ki so prišli na pomole, da se poslovijo od onih, ki so se odpeljali leta 1620.

"Kdo pravi?" so rekli, ki so hoteli postati Amerikanci—in so napravili.

"Mojih davkov ne morete prezreti," je rekel pred nedolgo leti nek kralj, "čoudi nimate glasu jih določati."

"Kdo pravi?" so rekli leta 1776 Amerikanci—in so pričeli najpomembnejšo revolucijo v celi zgodovini.

"Cele poloble ne morete imeti sami za sebe," je rekla velika evropska zveza. "Vi morate nas pustiti zraven."

"Kdo pravi?" so rekli Amerikanci leta 1823—in so naznanili Monroev doktrino.

"Ne moreš zvezati vzhoda z zapadom," je rekel kratkovidni. "Preveč sta si oddaljena."

"Kdo pravi?" so rekli Amerikanci leta 1869—in so zgradili železnico čez kontinent.

"Ne moreš plačati delavcu pet dolarjev na dan," so govorili dvomljivci.

"Kdo pravi?" so rekli veleizdelovalci dvajsetega stoletja. In so šli in plačali delavcu celo več.

"Ne moreš prenesti depresije," je rekel mehkužnej. "Amerika je dorasla. Popolnoma dozorela. Sedaj moreš samo še razdeliti, kar že imaš."

In Amerikanci—nekoliko preplašeni, nekoliko boječ—niso odgovorili. Dokler trije diktatorji, videč našo bojazen, niso rekli: "Demokracija je pokvarjena, slabotna, boječa."

"Kdo pravi?" so rekli Amerikanci leta 1941—in zavijali so rokave in zgradili največje tovarne in bojevali največjo vojno, ki jo je še svet videl.

Sedaj pa so nekateri, ki govorijo: "Nikdar ne bomo mogli rabiti v miru produktivnih naprav, ki smo jih zgradili za vojno."

"Kdo pravi?"

Resnica je, da so naše produktivne naprave večje kot kdaj poprej. Res je, da so bile večinoma zgrajene za vojno. Res je, da bodo večinoma morale biti predelane za mir.

In kaj? To moremo storiti!

Res je, ako hočemo, da bodo vse produktivne naprave delale, moramo zagotoviti narodu, da bo mogel kupiti, kar bomo mogli izdelati.

Tudi to moremo napraviti!

Ne z vladnim razdeljevanjem—kar bi nakupilo sa-

mo več dolga in višje in višje davke. Temveč s tem, da rabimo našo produktivno zmoglost, da damo Amerikancem več za njihov denar in stvarih, ki jih kupijo, tako, da zamorejo kupiti več—in s tem vsvariti več služb in več zaslužka za vse.

Skratka: s tem, da se poslužimo neomejene energije in ambicije dežele, lahko pomagamo voditi svet v dobo miru in izobilja, tako velikega, kakoršnega svet še ni videl.

Business zaobljublja, stori svoj delež — prvič, da pomnoži priliko za vse, da zasluži in drugič, da povečamo zmoglosti za vse za kupovati.

Da se povečajo priliko za vse, da služijo, business obljubi pravično in prosvetno plačilno politiko in otvoritev vsake možne poti napredovanja za delavca.

Predlaga pričeti najzgodnejši trenutek z novimi podjetji in z razširjenjem starih, da bo preskrbljenih več del za več ljudi—vključno vrnivše se vojaše in demobilizirane vojne delavce.

Predlaga položiti v roke delavcev najbolj uspešno razpoložljivo orodje—tako, da bo delavec s tem, da bo povečal produkcijo, tudi sam došel k svojemu zaslužku.

Da se povečajo priliko za vse, da kupijo, business predlaga, da napravi, da se v polni meri posluži tehnološke smernice "vedi, kako," ki si jo je zbral tekom vojne, da postavi na trg najboljše izdelke, ki morejo biti narejeni, po najnižji ceni, za katero morejo biti prodani.

Predlaga, da bo iskal z neprestanim proučevanjem in preiskavanjem na polju produkcije in razdelitve, vsako možno sredstvo za še večje znižanje cen skozi nadaljnja leta, tako da se bo moglo dobiti stvari za življenje veseliti več in več ljudi.

Predlaga pospeševati polno in svobodno tekmovanje, da se izognemo napeti trgovini in da so zagotovljene boljše in boljše vrednosti.

To je program businessa za bodočnost. Da pa se to doseže kar mogoče hitro, je potrebna vaša pomoč. Za dosego tega bo potrebno legislativno postopanje—postopanje, ki ga morate podpreti. Povojno davčno politiko, ki bo pustila dovolj sklada za razširjenje. Postave, ki jasno preprečijo neumerjeni monopol. Delavska politika, ki postavlja odgovornost na delo in podjetje. In poslovanje businessa po postavi, mesto nenapovedane "direktive."

Ako želite več vedeti o tem programu, pišite za brezplačno knjižico, "How Americans Can Earn more, Buy More, Have More." Naslov: National Industrial Information Committee, 14 West 49th St., New York 20, N. Y.

Te poslanice so objavljene, da se pojasnijo koraki, katere je treba podvzeti, da je ameriški narodni združeni gospodarstveni svet. Podpira jih NATIONAL INDUSTRIAL INFORMATION COMMITTEE OF NATIONAL ASSOCIATION OF MANUFACTURERS, ki predstavlja tisoče različnih businessov, velikih in majhnih, ki zaposlujejo 75 osto delavcev v izdelovalni industriji.

18. februarja, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Jadran" v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.

10. marca, sobota. — Croatian Pioneers H. B. Z., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. marca, nedelja. — Ples krožka šte. 1 Progresivnih Slovencev, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

1. aprila, nedelja. — (Velika noč) Društvo "Spartans" št. 576 S. N. P. J., ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

5. aprila, sobota. — Društvo "Nanos" št. 264 S. N. P. J. priredi veselico v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

7. aprila, sobota. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J., plesna veselica v Slovenskem društvenem domu na St. Clair Ave.

8. aprila, nedelja. — Igro priredi krožek šte. 3 Progresivnih Slovencev v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

8. aprila, nedelja. — Koncert Mladinskega pevskega zbora Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd.

14. aprila, sobota. — Slovenska ženska zveza, plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

15. aprila, nedelja. — Glasbena Matica, koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. aprila, nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

5. maja, sobota. — Croatian Pioneers, ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

6. maja, nedelja. — Croatian Pioneers Bowling Tournament v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

27. maja, nedelja. — Društvo Sv. Vida, št. 25, KSKJ, proslava 50-letnice v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. julija, nedelja. — Piknik društva "Nanos" šte. 264 S. N. P. J. na prostorih Doma zapadnih Slovencev, — 6818 Denison Ave.

Bombing Plays a Strange Trick

One of the freak effects sometimes achieved by high explosive bombs is seen in this photo, of a town in France, on the U. S. Third army front. The big building at the end of the street took a direct hit and was split down the center. One-half of the building disintegrated into rubble, the other remained standing firm.

Službo oskrbnika

razpisuje Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. Stalna služba, prosto stanovanje s kurjavo in razsvetljavo, in s primerno dobro plačo. Kdor bi rad to službo, naj se pisмено prikladi in navede svoje zmoglosti pri tajniku Doma na 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadaljevanje)

On pa se je takrat boril z zadnjimi pomisleki, ki mu jih je vzbujala svareča vest. Zaprt v svoji sobi je pregledal samokres, ga vtaknil v žep in se napotil. Očividno je bilo v njegovega načrta, da se še prej prepriča, kako deluje na Faniko iznenadenje. Čakal jo je v temi, skrit za kostanjem in potem nenadoma stopil pred njo. Uspeli so ga zadovoljiti, zakaj žensko prestrašiti, ni težko.

Pred pošto sta se poslovila od prijateljice in se odpravila proti usodnemu mestu. Iz izvajanja priče je razvidno, da je začel Jerančič kmalu napeljavati svojo žrtev na to, da bi se mu vdala. A nemara, da se ni dovolj jasno razvil in ga sirota ni tako razumela, kaj hoče imeti. Ko pa sta prekoračila železniški prelaz na Dunajski cesti in zavila na desno v senco kostanjev, se je opogumnil in se izrazil določeno. In takrat je vzkliknila: "Kaj, ali res? Pa ravno danes?" Da bi zatrla občutek bridkega razočaranja nad nizkotnimi zahtevami brez vestnega častilca, se je na glas zasmejala in izgovorila omenjene besede. Njena nepokvarjena duša se je s studom uprla temu, da bi ugodila pohotnemu ljubimcu. Ta pa, razočaran nad odklonitvijo, je stisnil zobe in pesti ter se natihem zarekel: "Moraš! Še nocoj boš moja!"

Prispela sta do gramozne jame, na kraj, ki ste si ga ogledali danes sami, gospodje porotniki. Samota je tam, a samo-

ti je priskočila na pomoč še temna, oblačna noč. Prišla sta do usodnega mesta in obšla. Priča, ki ju je videla, je dokazala, da sta bila zapletena obdolženec in pokojna v življenju pogovor, ki ga je od časa do časa prekinil njen zvonki smeh. Pritajeno, a strastno je prigovarjal strašni demon svoji žrtvi, da bi ga uslišala. Dala mu je vso ljubezen, ki jo premore nežna deviška duša, dala bi bila zanj pol življenja; ni pa privolila, da bi s sirovo nogo popteval ponos njenega srca. Bolela jo je podla nakana obdolženca, a še je zmagovalo v njej ljubeče čustvo, ki ni pripuščalo, da bi zavrnila vsiljivca, kakor je zaslužila. Umikala se je pred njim nalahko, da bi ga ne žalila, z nasmehom ga je hotela pridobiti, da bi odnehal. Žal, dosegla je baš nasprotno. Ko je videl, da ne doseže, kar je pričakoval, je spustil vajeti strastem, potegnil samokres in jo brezdušno ustrelil. Ko je opravil krvavo delo, se ni zmenil za žrtev, ampak hitel, da zabriše sled za seboj. Slutil je, da bo vzbudil strel, ki se je razlegel v temno noč, morda vendarle kaj pozornosti. Zato se je podviral, da bi čimprej dospel na Dunajsko cesto in od tu domov. Med potjo je mirno razmišljal, kako bi zmešal zasledovalcem "štrene". Doma je legel v mehko posteljo in zaspal, ne da bi se spomnil nje, ki je ob istem času ležala v lastni krvi, umorjena od njegove roke, pozabljena v naročju noči... To je demon,

to je cinik, to je človek železnih živcev!

Drugo jutro se je odpravil po svojih vsakdanjih opravkih, kot da se ni ničesar zgodilo. Trezno pa je koval nadaljnje naklepe, kako bi se dalo izogniti, da bi mu ne prišli do živga. Tajil je, tajil še sedaj, ker je tajiti danes — moderno. Takoj zjutraj je naročil vajenki, da bo šla tekom dopoldneva kupit škaflo sladkorčkov za Petkovškovo. Zakaj ji ni tega obdolženec naročil istočasno, ko jo je nameraval poslati v slaščičarno. Zato, gospodje porotniki, ker je Jerančič dober in natančen računar, in je pričakoval vsak trenutek policijo na svojem domu. In tedaj bi bilo prepozno graditi zid, izza katerega je nameraval voditi oblasti za nos.

Gospodje porotniki! Množice, ki so pred šestimi meseci sprejemale nesrečno in ubogo žrtev današnjega obdolženca k preranemu grobu, so prišle, da čujejo vaš pravični krivdorek. Žrtev sama vas poziva iz groba, da sodite in obsodite nečloveški zločin, o katerem ste bili tekom obravnave dovolj poučeni. Vaša dolžnost je, da poskrbite za zadoščenje pravici in da bo maščevana grozovita smrt nedolžne, uboge sestre Fanike Petkovškove!

Za državnim pravnikom je podelil predsednik besedo zastopniku zasebne udeležence — Fanikine matere. Povedal je, da se v imenu rajničine matere, ki je uboga rudarjeva vdova, pridružuje besedam državnega pravdnika.

"Onstran meja, v daljni Idriji, živi nesrečna žena in z materinskimi solzami objokuje svojega otroka, ki ga ji je iztrgala morilčeva roka. Ni ga med nami, ki bi mogel doumeti bolečino materinega srca, ki plaka nad tako kruto umorjeno hčerko."

Nato je živo slikal usodo pokojne Fanike, ki je morala v cvetu mladosti z doma za vsakdanjim kruhom. In preden je okusila tisto malo zemeljske sreče, ki jo privoščijo življenje ljubeči, mladi deklici, je morala potrditi svoje deviške vzore z lastno krvjo.

"Izprijeni Jerančič ni spoštoval njenih idealov, ker so pustolovska nagnenja davno zatrla v njem vsako plemenitejšo čustvovanje, dasi mladenič niti dvajsetega leta ni dosegel."

Preskromno je pero, da bi opisal, s kakimi občutki sem moral poslušati te "laskavosti".

Naposled je spregovoril zagovornik:

"Take razprave kot je današnja, še nisem videl. Mi nismo pred poroto, ki sodi umor, ampak v moralni šoli, ki obsoja slab značaj dvojne ljubezni, lažkomiselnost pisane pisma. Dobil sem občutek, kot da bi se delitve pravice enkrat obrnila narobe v tem smislu, da bi nič več državni pravdnik ali preiskovalni sodnik ali policijsko ravateljstvo ne imeli naloge, dokazati krivdo in doprinesiti neposredne dokaze, temveč le onemogočiti iskanje dokazov ter reči sedaj: operi se sam, mi te obtožimo in obdolžimo. V takem slučaju bi pač lahko zaprli tri četrtine današnjih poslušalcev. Obtoženec ni primoran, se zagovarjati. V srednjem veku so obdolženec devali na natezalnice, danes ne več. Jerančič je le povedal prava dejstva. Obtožnica sama pravi, da ni nobenega direktnega dokaza in se ozira le na indicije. Toda ti indicije morajo biti trdni in v skladu drug z drugim, ako naj držijo. Smelo trdim, da danes ta veriga ne drži. Državni pravdnik nastopa danes praznih rok. Obtožnica pravi, da ne more biti nihče drugi morilec, kakor Jerančič, ker da je Petkovškova sama o njega ljubila in odklanjala vse

druge ljubimce. Vsa čast pokojni, toda navedem lahko več imen moških, s katerimi je bila več ali manj znana. Štiri priče so izpovedale da so jo videle v družbi nekega gospoda usodnega dne med 13. in 14. uro, torej v času, ko je nedvomno dokazano, da Jerančič ni bil na Vodovodni cesti. Očitajo Jerančiču, da je mirno gledal umorjeno Faniko. Ali naj bi jokal in se zrušil, ako je nedolžen? Izključujem vsako možnost, da bi bil hotel Jerančič Petkovškovo telesno zlorabiti. Nikjer ni bilo znaka kaknega nasilja. Obtožba molči o tem kaj je z denarjem, ključem, ogledalcem in rokavicami, ki jih je imela Petkovškova s seboj. Mnogo več bi govorilo za krivdo "malega svedoka", kakor pa za krivdo obtoženca. Glavne priče so malo verodostojne. Zena, ki je prva našla umorjeno, je bila kaznovana že 15 krat, izgnana je iz Ljubljane, živi z drugim, ki je bil že tudi predkaznovan, ne zna pisati in ne brati. Ali bi se ne moglo reči, da je več suma pri imenovanih, kot pri Jerančiču?

Dokazano je tudi, da je bila Petkovškova večkrat v družbi s častniki. Neki oficir je prišel večkrat z vozom po njo. Hodila je po maškeradah.

Mali oglasi

IŠČE SE

D3 ali D5 licenco, s poslopjem ali brez. Se tudi zamenja zidan bungalov. Zglasite se na 15308 Waterloo Rd., ali pokličite KE. 3536.

KUPIMO

šivalne stroje, električne predmete in ure-budilke

AMERICAN APPLIANCE CO.
8209 Superior Ave.
GA. 3268

J. G. Electric Repair
HE. 7000

Točna postrežba — delo jamčeno. Brezplačno pridemo iskati in popravimo nazaj. Popravimo in prenovimo velike in majhne električne motorje. Izvršujemo tudi popravila na električnih čistilnih preprogah. Vprašajte za JOE GORJANC

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperij."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE 2730

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKO ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

STALNO DELO ZA STANOVITNE MOŠKE

ARC WELDERS TEŽAKI

STROJNI POMOČNIKI

The Euclid Road Machinery Co.

1361 N. Chardon Rd.

Lathe operatorji
Toolmakers
in Tool mašinisti
Arc welderji

Nočno delo

Visoka plača od ure poleg bonusa za nočno delo

THE YODER COMPANY

5500 Walworth Ave.

(2 cesti južno od Lorain in W. 53 St.)

Ženske za čiščenje.
Stalno delo
Od 11:30 zvečer do 6 zjutraj
Zglasite se popoldne ali zvečer
Hippodrome Theatre
720 Euclid Ave.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

Bonds Over America

POLK HOUSES
Columbia, Tenn., prizes its two Polk homes. It goes all-out in War Bonds selling so that nothing may mar them. Samuel Polk's house, a two-story brick building with spacious rooms and French windows opening on to quaint balconies, was built in 1816. Next door is an almost duplicate home which Mr. Polk built for his daughter. The residence of James K. Polk, son, eleventh President of the United States, is a short distance away. The house where he entertained Andrew Jackson and Martin Van Buren during the campaign of 1844, when he was elected, is also of two stories and was erected in 1820. Relics of the budding years of this Nation that must endure, these homes inspire the purchase of War Bonds.
U. S. Treasury Department

TEŽAK

10 URNI DNEVNI STALNO DELO

Plača od ure in overtime

Morate biti državljan

American Stove
1834 EAST 40th St.
Hough ali Wade Park

TOOL & DIE MAKING
Delo na benču na cavitiji
Impression Dies
Plača od ure in overtime

MAŠINISTI
za vsa dela
Jig & Fixture Work
Plača od ure in overtime

TURRET LATHING OPERATORJI
na No. 4 in No. 5
Warner & Swasey Mfg. Co.
Delo od kosa

Steel Improvement & Forge Co.
970 E. 64 St.

DOVOLJENO NAM JE
TI DELAVCE PRI

Potrebujemo moške
PARTS STOCKING
SHIPPING RECEIVING
in

PREKLADANJE MATERIJALA

Dnevni ali nočni
PLAČA OD URE

Tedenska plača
N.

OLIVER CO.
nasledniki

THE CLEVELAND TRADING CO.

19300 Euclid Ave.

Tovarniški delavci
PRESS HANDLING

MACHINE OPERATORS
Delavci za splošno

tovarniška delavci
Dobra plača od ure in overtime

J & L Steel Bar
8806 Crane Ave.
En blok južno od

V ČETRTEK IN PETEK PRI THE MAY COMPANY REMNANT DNEVA

ŠIROM CELE TRGOVINE

Nobena naročila po pošti, telefonu, C. O. D. ali Will Call se ne bo sprejemalo za Remnant Day predmete

PRINT RAYON JERSEY, regularno 1.95 jd. ... floral in paisley vzorci ... se lepo ukroji za obleke, bluze in hišne halje.

1.49 jd.

PRINTED RAYON SATIN, regularno 2.25 ... bogato in luksusno blago za bluze, pajamas in hišne halje.

1.49 jd.

BUNNY SUEDE, regularno 1.69 jd. ... mehko rayon suede—perfektno blago za halje in obleke—rdeče, zelene in beige barve.

1.29 jd.

RAYON BROADCLOTH PRINTS, regularno 1.19 jd. ... paisley in floral vzorci na finem rayon broadcloth blagu.

98c jd.

CALIFORNIA PRINTS, regularno 2.25 jd. ... prekinjeni vzorci—belo in v barvah ozadje s cveticami.

1.49 jd.

NEEDLEPOINT CREPE, regularno 2.50 jd. ... kombinacija 25% volne in 25% rayon, v pastelnih in temnih barvah.

1.98 jd.

DRESS LINEN, regularno 2.95 jd. ... zelo vam bo ugajalo to blago za vaše pomladanske in poletne obleke, suits in slacks.

2.49 jd.

Regularno 4.95 do 8.95 jd. ... 1 do 1 1/2 jd. finega volnenega blaga za krila, jackets, bluze in suknje.

1.98 jd.

THE MAY COMPANY ... ČETRTO NADSTROPJE

PRIHRANITE SI NA NAMIZNEM PERILU, BLANKETIH IN HIŠNIH PREDMETIH

DRESSER SCARFS 1/4 CENA, beli in obšitimi vzorci in robci v barvah, 36" ali 45" mere. \$1 vrednost, sedaj 50c 89c Enaki Vanity seti 44c

LUNCHEON CLOTHS, 42x42 inčev velikosti, iz fine kakovosti, gosta tkanina v modri in rdeči kombinaciji, stalne barve. Vsak 79c prt

3.98 POSTELJNA ODEJLA Z VATO, za toplotu. Odeje so napolnjene z fino vato, ki je vsita v močno chintz blago. Mere 72x84 3.98

THE MAY COMPANY ... ČETRTO NADSTROPJE